

โรคติดเชื้อราในมนุษย์

HUMAN MYCOSES

ศรีสมบัติ พุฒิมลกุล

โรคติดเชื้อราในมนุษย์

Human mycoses

โรคติดเชื้อราในมนุษย์

Human mycoses

ศรีสมบัติ พุฒิภมรกุล

 สำนักพิมพ์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2567

200.-

ศรีสมบัติ พุฒิกมลกุล

โรคติดเชื้อราในมนุษย์ / ศรีสมบัติ พุฒิกมลกุล

1. มัยโคสิส. 2. มัยโคสิส -- การวินิจฉัย. 3. มัยโคสิส -- การรักษา. 4. เชื้อราก่อโรค.
5. กิณีวิทยาทางการแพทย์.

616.969

ISBN (e-book) 978-616-612-428-6

สพจ. Q45/02/2567

assคุณคำวิชาการ สู้สังคม
Knowledge to All
www.cupress.chula.ac.th

หนังสือเล่มนี้ผ่านการตรวจคุณภาพวิชาการจากผู้ทรงคุณวุฒิของสำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จัดทำโดย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศรีสมบัติ พุฒิกมลกุล

ภาควิชาจุลชีววิทยา คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

โทร. 08-5338-1726 อีเมล : srisombat@g.swu.ac.th

ครั้งที่ 1 พ.ศ. 2567 [CUP6704-095K]

บรรณาธิการอำนวยการ : ศาสตราจารย์ ดร.อรัญ หาญสืบสาย นางอรทัย นันทนาดิษฐ์

กองบรรณาธิการฝ่ายวิชาการ : ศาสตราจารย์กิตติคุณ ดร.ปิยนดา บุนนาค

ศาสตราจารย์ นายแพทย์ชิษณุ พันธุ์เจริญ

รองศาสตราจารย์ ดร.พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์

รองศาสตราจารย์ ดร.วิมลวรรณ พิมพ์พันธุ์

ผู้ประสานงาน : วาสนา ชำเซ็น

พิสูจน์อักษร : ทศนีย์ ผิวขำ

ออกแบบปกและรูปเล่ม : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สั่งซื้อได้ที่ : ศูนย์หนังสือแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ถนนพญาไท เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330

<http://www.chulabook.com>

โทร. 08-6323-3703-4

customer@cubook.chula.ac.th, info@cubook.chula.ac.th

Apps: CU-eBook Store

คำอุทิศ

ขอขอบพระคุณทุกความปรารถนาดี องค์ความรู้ที่ข้าพเจ้าได้ศึกษาตลอดมาทั้งจากบิดามารดา ครูอาจารย์ ครอบครัวของข้าพเจ้า และกัลยาณมิตรทั้งในและต่างประเทศ อีกทั้งผู้พิมพ์หนังสือตำรา บทความวิชาการ งานวิจัย และเจ้าของภาพถ่ายที่เผยแพร่สาธารณะโดยอนุญาตให้เผยแพร่ได้แบบไม่มีเงื่อนไข ลิขสิทธิ์แต่อย่างใดสู่ผู้สนใจทุกท่านผ่านหนังสือเล่มนี้ให้เกิดประโยชน์ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์สุขภาพที่เกี่ยวข้องกับโรคติดเชื้อราในมนุษย์ที่สำคัญต่อไป

คำนำ

หนังสือ “โรคติดเชื้อราในมนุษย์” เล่มนี้ ผู้เขียนมีความประสงค์ในการสรุปเนื้อหาความรู้เกี่ยวกับโรคติดเชื้อราที่สำคัญในคนและทิศทางการพัฒนายาเป้าหมายต้านเชื้อรา โดยรวบรวมความรู้พื้นฐานจากตำราจุลชีววิทยา ร่วมกับองค์ความรู้ที่เกิดจากงานวิจัยทั้งในและต่างประเทศ โดยส่วนหนึ่งเกิดขึ้นโดยตรงจากประสบการณ์งานวิจัยของผู้เขียนเอง ทั้งนี้ผู้เขียนได้เรียบเรียงข้อมูลด้วยภาษาและวาดภาพแสดงที่เข้าใจง่ายและหวังว่าจะเป็นประโยชน์ต่อผู้อ่านที่มีความสนใจในวิทยาศาสตร์สุขภาพ โดยเฉพาะด้านเชื้อราทางการแพทย์ หากผู้อ่านมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเพื่อพัฒนาและปรับปรุงให้หนังสือ “โรคติดเชื้อราในมนุษย์” มีความสมบูรณ์มากขึ้น ผู้เขียนยินดีน้อมรับทุกประการ

ผู้เขียนขอขอบคุณ เด็กหญิงบุญญากานต์ พุฒิยมลกุล ที่ให้ความช่วยเหลือในการวาดภาพ ขอขอบคุณ นางสาวรัตติกาล เอื้อสุนทรนพ และนางสาวเบญจวรรณ นาคศรี ที่ให้ความช่วยเหลือถ่ายภาพประกอบในหนังสือเล่มนี้ ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิที่ช่วยพิจารณาความถูกต้องเหมาะสมของเนื้อหาทั้งหมด 7 บท ให้ร้อยเรียงและเป็นลำดับขั้นตอนเพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจพื้นฐานความรู้ทั่วไปของเชื้อรา ลักษณะจำเพาะและรูปแบบการก่อโรคของเชื้อรากลุ่มต่าง ๆ พร้อมทั้งโรคติดเชื้อราที่สำคัญในแต่ละกลุ่ม เพื่อให้เห็นภาพการนำความรู้เกี่ยวกับเชื้อราไปใช้ในการตรวจวิเคราะห์ทางห้องปฏิบัติการ และนำไปสู่การวินิจฉัยแยกโรคได้แม่นยำ เพื่อการรักษาผู้ป่วยได้ทันเวลา ยิ่งไปกว่านั้นคือการเห็นแนวทางการวิจัยพัฒนาเป้าหมายยาต้านเชื้อราเพื่อแก้ปัญหาชนิดของยารักษาที่จำกัดและภาวะดื้อยาของเชื้อราในปัจจุบันอีกด้วย

นอกจากนี้ ผู้เขียนขอขอบพระคุณเจ้าของภาพเชื้อราและผู้ป่วย ในคลังภาพ Public Health Image Library (PHIL) ของหน่วยงาน Centers for Disease Control and Prevention (CDC) ของสหรัฐอเมริกา ที่อนุญาตให้เผยแพร่แบบสาธารณะ ไม่มีลิขสิทธิ์ และขอขอบพระคุณเจ้าของภาพบางส่วนที่มีสัญญาอนุญาตแบบเปิด (Creative Commons; CC) โดยอนุญาตให้ผู้อื่นสามารถนำผลงานไปใช้ ทำซ้ำ แจกจ่าย หรือดัดแปลงงานนั้นได้ โดยไม่ต้องขออนุญาต และไม่เป็นการละเมิดลิขสิทธิ์ แต่ต้องให้เครดิตที่มาของเจ้าของผลงานนั้น (Attribution; BY) และผลงานที่ดัดแปลงนั้นจะต้องกำกับด้วยสัญญาอนุญาตเงื่อนไขเดียวกันกับต้นฉบับ (ShareAlike; SA) ทั้งนี้ในภาพที่ใช้จะได้ระบุลิขสิทธิ์ของภาพไว้แล้ว เช่น CC BY-SA 2.0, CC BY-SA 3.0 และ CC BY-SA 4.0

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศรีสมบัติ พุฒิยมลกุล

เมษายน 2567

สารบัญ

Contents

คำอุทิศ

คำนำ

สารบัญ

สารบัญภาพ

สารบัญตาราง

บทที่ 1 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับเชื้อรา	1
บทที่ 2 การจำแนกกลุ่มเชื้อราและเชื้อราทางการแพทย์	15
บทที่ 3 โรคติดเชื้ราที่ผิวหนังและเยื่อบุ	23
บทที่ 4 โรคติดเชื้ราในชั้นใต้ผิวหนัง	41
บทที่ 5 โรคติดเชื้ราระบบต่าง ๆ	55
บทที่ 6 การตรวจวิเคราะห์ทางห้องปฏิบัติการของโรคติดเชื้รา	73
บทที่ 7 ยาด้านเชื้อราและงานวิจัยพัฒนายาเป้าหมาย	87
อภิธานศัพท์	113
ดัชนี	115
ประวัติผู้เขียน	121

สารบัญภาพ

ภาพที่ 1.1	รูปร่างของยีสต์และการแตกหน่อ.....	2
ภาพที่ 1.2	รูปร่างของราเส้นใยแตกกิ่ง branching และเจริญรวมกันแบบ mycelium โดยเส้นใยบางชนิดมีผนังกัน (septate hyphae หรือ acoenocytic hyphae) และบางชนิดไม่มีผนังกัน (non-septate hyphae หรือ coenocytic hyphae).....	3
ภาพที่ 1.3	ราสองรูปที่เจริญแบบเส้นใยในจานอาหารเลี้ยงเชื้อราทั่วไป เช่น Malt Extract Agar ที่อุณหภูมิ 25°C, อายุ 7 วัน (ก) สร้างก้านชูที่แตกออกจากเส้นใย (conidiophore) ตรงปลายมีแตกแขนงเป็นไฟอะลาيدرูปร่างคล้ายแจกัน (phialides) และสร้างหน่วยสืบพันธุ์แบบไม่อาศัยเพศ เรียกว่า โคนิเดียที่เรียงต่อกันเป็นสาย (conidia) (ข) และลักษณะการเจริญแบบยีสต์ ที่มีผนังกันกลางเซลล์ (ลูกศรชี้) ที่อุณหภูมิ 37°C ในตัวอย่างเนื้อเยื่ออันตะของหนูทดลองที่ย้อมด้วย methenamine silver stain (ค).....	4
ภาพที่ 1.4	ลักษณะโครงสร้างสืบพันธุ์แบบไม่อาศัยเพศที่เป็นเอกลักษณ์ของเชื้อรา <i>Aspergillus</i> spp. และ <i>Penicillium</i> spp. ประกอบด้วยก้านชูสปอร์ (conidiophore) แตกกิ่งจากเส้นใย มีส่วนปลายที่โป่งออก (vesicle) หรือเป็นทรงกระบอก (metulae) ตามชนิดของเชื้อรา พร้อมสร้างแขนงไฟอะลาيدرูปร่างคล้ายแจกัน (phialides) และสร้างหน่วยสืบพันธุ์แบบไม่อาศัยเพศ เรียกว่า โคนิเดีย ที่เรียงต่อกันเป็นสาย (conidia)...	6
ภาพที่ 1.5	การสืบพันธุ์แบบอาศัยเพศของเชื้อรากลุ่ม Basidiomycota.....	7
ภาพที่ 2.1	ภาพตัดขวางผิวหนังให้เห็นชั้นผิวหนังที่ระดับลึกลงไปตั้งแต่ Superficial, Cutaneous และ Subcutaneous tissue.....	19
ภาพที่ 3.1	เซลล์ยีสต์ (ลูกศรประสีดำ) และสายราสั้น ๆ (ลูกศรสีดำ) ของเชื้อยีสต์ <i>Malassezia furfur</i> ที่ได้จากขุยบริเวณรอยโรคเกลื้อนและย้อมด้วยสี PAS (Periodic acid-Schiff).....	24
ภาพที่ 3.2	ภาพแสดงรอยโรคเกลื้อน (ก) วงสีขาว อ่อนกว่าผิวเดิม (hypopigmentation) (ข) วงสีน้ำตาลเข้ม (hyperpigmentation) กว่าผิวเดิม เกิดพยาธิสภาพในระดับผิวหนังชั้นนอกและชั้นขี้ไคล (Stratum corneum).....	25
ภาพที่ 3.3	โรคปมรา Trichosporosis (ก) และโรคปมราดำที่ผม (<i>Piedraia hortae</i>) มีสีแตกต่างกันตามเชื้อราก่อโรค.....	26

ภาพที่ 3.4	เชื้อ <i>Hortaea werneckii</i> (ก) ทำให้รอยโรคเป็นสีน้ำตาลเข้มจาก เมลานินของเชื้อรา (ข).....	27
ภาพที่ 3.5	เชื้อราในกลุ่ม dermatophytes ประกอบด้วย 3 จินัส คือ <i>Epidermophyton</i> (ก), <i>Microsporum</i> (ข) และ <i>Trichophyton</i> (ค).....	28
ภาพที่ 3.6	ภาพแสดงลักษณะรอยนูนแดงรอบ ๆ คล้ายหนอนขดใต้ผิวหนังของ Ringworm.....	29
ภาพที่ 3.7	โรคกลากและชื่อเรียกตามรอยโรคที่พบตำแหน่งต่าง ๆ ของร่างกาย.....	31
ภาพที่ 3.8	(ก) Oral candidiasis หรือ Thrush ในช่องปากเด็ก และ (ข) <i>Candida vaginitis</i> ติดเชื้อยีสต์แคนดิดาในช่องคลอดผู้หญิง มีลักษณะเป็นขึ้น ๆ สีขาวขุ่นเคลือบเยื่อ.....	33
ภาพที่ 3.9	เชื้อยีสต์ <i>Candida albicans</i> ในจานอาหารเลี้ยงเชื้อชนิดแข็ง Sabouraud dextrose agar (วงกลมตรงกลาง); (ก-ข) เมื่อย้อมด้วยสี LPCB จะพบลักษณะ การแตกหน่อของยีสต์ เส้นใยเทียม (pseudohyphae) และ (ค) เส้นใยแท้ที่มี ลักษณะยาว (true hyphae); (ง) เชื้อยีสต์ที่เก็บจากช่องคลอดและย้อมด้วย สีแกรม (Gram staining).....	36
ภาพที่ 4.1	โรค Sporotrichosis ที่นิ้วมือและลุกลามไปที่แขนเป็นรอยนูนแดง (ก) รอยโรคจะ รุนแรงและลุกลามขึ้นหลายจุดตามหลอดเลือด (ข) เกิดจากเชื้อรา <i>Sporothrix schenckii</i>	42
ภาพที่ 4.2	เชื้อ <i>S. schenckii</i> เจริญแบบ hyphal phase สร้างโคนินเดียเป็นกลุ่มที่ปลาย conidiophores (ก) และเปลี่ยนรูปร่างเป็นยีสต์แตกหน่อในเนื้อเยื่อส่งตรวจ (tissue phase) ของผู้ป่วย ocular sporotrichosis ที่ย้อมด้วย Periodic Acid-Schiff (PAS) (ข).....	43
ภาพที่ 4.3	ลักษณะเชื้อรา <i>Fonsecaea pedrosoi</i> มีสีเข้มของเมลานินโดยที่ไม่ต้องย้อมสี (ก) และ sclerotic bodies สีน้ำตาลเข้ม (ข) ของเชื้อ dematiaceous fungi ที่เป็นสาเหตุของโรค chromoblastomycosis.....	44
ภาพที่ 4.4	ผู้ป่วยชายอายุ 34 ปี ที่มีรอยแผลสีแดงที่หัวเข่าซ้ายมานาน 12 ปี (ก) และภาพถ่ายจากกล้องอิเล็กตรอนแบบส่องกราด (SEM) ของเชื้อราสาเหตุของโรค chromoblastomycosis เป็น dematiaceous fungi สร้างเส้นใยแบบมีผนังกัน (ข).....	45
ภาพที่ 4.5	โรค mycetoma ที่ข้อเท้า เกิดภาวะติดเชื้อที่เนื้อเยื่อและกระดูก เกิดจากเชื้อรา <i>Chaetomium thermophilum</i> (ชื่อเดิม <i>Madurella mycetomatis</i>)....	46

ภาพที่ 4.6	(ก) ลักษณะและสีของโคโลนีของเชื้อรา <i>Chaetomium thermophilum</i> (ชื่อเดิม <i>Madurella mycetomatis</i>) บนอาหาร Sabouraud dextrose agar (ข) เมื่อย้อมด้วยสี calcofluor white ที่จำเพาะกับส่วนประกอบไคตินของเชื้อรา เพื่อช่วยให้การตรวจวินิจฉัยแยกโรคกับแบคทีเรียไม่ผิดพลาด (ค) ลักษณะโคโลนี ของเชื้อแบคทีเรียและ (ง) ลักษณะเส้นใยของแบคทีเรีย <i>Nocardia brasiliensis</i>	47
ภาพที่ 4.7	(ก) เชื้อรา <i>Fusarium</i> sp. มีเส้นใยแบบ septate hyphae และโคนิเดีย รูปทรงจันทร์เสี้ยว มีผนังแบ่ง 2-3 เซลล์ (macroconidia) (ข) เชื้อรา <i>Curvularia</i> sp. มีเส้นใยแบบ septate hyphae และโคนิเดียสี่เหลี่ยมรูปทรง ครีวของต์ปลายโค้งมน มีผนังแบ่ง 4 เซลล์ โดยเซลล์ที่ 3 จากฐานจะมีขนาดใหญ่.....	51
ภาพที่ 5.1	เชื้อรา <i>Blastomyces dermatitidis</i> ในสภาวะธรรมชาติเจริญแบบเส้นใย และเมื่อเข้าสู่ร่างกายคนจะเจริญแบบยีสต์ขนาดใหญ่ (8-12 ไมโครเมตร) ผนังหนา และฐานหน่อใหญ่.....	56
ภาพที่ 5.2	เชื้อรา <i>Coccidioides immitis</i> ในสภาวะธรรมชาติเจริญแบบเส้นใยและเพิ่ม จำนวนโดยการหักเป็นท่อนสั้น ๆ และเมื่อเข้าสู่ร่างกายคนจะเจริญแบบพิเศษ สร้างสปอร์จำนวนมากในถุงหุ้ม (spherule).....	57
ภาพที่ 5.3	เชื้อรา <i>Histoplasma capsulatum</i> ในสภาวะธรรมชาติเจริญแบบเส้นใย และเมื่อเข้าสู่ร่างกายคนจะเจริญแบบยีสต์รูปไข่จำนวนมาก โดยเพิ่มจำนวน ในเซลล์เม็ดเลือดขาว.....	59
ภาพที่ 5.4	เชื้อรา <i>Paracoccidioides brasiliensis</i> ในสภาวะธรรมชาติเจริญแบบเส้นใย และเมื่อเข้าสู่ร่างกายคนจะเจริญแบบยีสต์ขนาดใหญ่ แตกหน่อหลายหน่อจาก เซลล์แม่เดียวกัน (ก) และรอยโรคติดเชื้อที่ผิวหนังแบบเรื้อรังเป็นแผลแกรนูโลมา.....	60
ภาพที่ 5.5	เชื้อรา <i>Talaromyces marneffe</i> ในสภาวะธรรมชาติเจริญแบบเส้นใย สร้างโคนิเดีย (ก) และเมื่อเข้าสู่ร่างกายคนจะเจริญแบบยีสต์ชนิดแบ่งเซลล์ (fission yeast) มีผนังแบ่ง 2 เซลล์อยู่ตรงกลาง (ลูกศรสีดำ) (ข).....	63
ภาพที่ 5.6	เชื้อยีสต์ <i>Candida albicans</i> เมื่อเจริญที่อุณหภูมิ 37°C จะสร้าง germ tubes (ก) และเส้นใยเทียม (pseudohyphae) จากตัวอย่างที่เก็บจากช่องคลอด (ข).....	64

ภาพที่ 5.7	เมื่อย้อม <i>Aspergillus fumigatus</i> ที่เป็นเชื้อบริสุทธิ์ด้วยสี lactophenol cotton blue จะพบลักษณะโครงสร้างสปีพันธุ์แบบไม้อาศัยเพศ และ โคนิเดียขนาดเล็ก (3 ไมโครเมตร) จำนวนมาก (ก) และเมื่อย้อมชิ้นเนื้อเยื่อปอด mouse model ที่ติดเชื้อมีด้วยสี Grocott's methenamine silver stain จะพบลักษณะเส้นใยติดสีเข้ม มีผนังกัน และแตกกิ่ง (branching septate hyphae) ของเชื้อรา <i>Aspergillus</i> spp. (ข).....	66
ภาพที่ 5.8	เชื้อยีสต์ <i>Cryptococcus neoformans</i> ย้อมด้วยสี India ink จะเห็นเซลล์ยีสต์ มีส่วนใสล้อมรอบที่เป็นสาร polysaccharide ที่ไม่ติดสี India ink.....	67
ภาพที่ 5.9	ลักษณะเส้นใยแบบเรียบที่ไม่มีผนังกัน (aseptate hyphae) ของเชื้อรากลุ่ม Mucromycotina ที่พบในเนื้อเยื่อผู้ป่วย Mucormycosis.....	68
ภาพที่ 5.10	ลักษณะ zygote ของเชื้อรา <i>Pneumocystis jirovecii</i> ที่พบในน้ำล้างปอด ที่ย้อมด้วยสี Grocott's methenamine silver stain.....	69
ภาพที่ 6.1	วิธีการย้อมเชื้อราและย้อมด้วยสี lactophenol cotton blue เพื่อดูได้กล้องจุลทรรศน์.....	80
ภาพที่ 6.2	วิธีการเพาะเชื้อราแบบ slide culture technique ให้เชื้อราสร้างเส้นใยและ เจริญบนกระจกสไลด์แผ่นล่าง และ coverslip ด้านบน.....	81
ภาพที่ 7.1	การออกฤทธิ์ของยาต้านเชื้อราที่ใช้รักษา systemic mycoses ในปัจจุบันมี 4 กลุ่ม ประกอบด้วย Polyene, Azoles, Flucytosine และ Echinocandins.....	88
ภาพที่ 7.2	โครงสร้างและส่วนประกอบของผนังเซลล์เชื้อราก่อโรคชนิดต่าง ๆ ประกอบด้วย ไคติน, 1,3-β-D-กลูแคน, 1,6-β-D-กลูแคน, แมนแนน, โปรตีน, rodlet, เมลานิน, กาเล็กโตแมนแนน, galactosaminoglycan (GAG), glucuronoxylomannan (GXM) และ galactoxylomannan (GalXM), แคปซูล และ 1,3-α-D-กลูแคน.....	93
ภาพที่ 7.3	กระบวนการสังเคราะห์น้ำตาลทรีฮาโลส TPS/TPP pathway ที่พบในเชื้อรา แบคทีเรีย แมลง สัตว์ไม่มีกระดูกสันหลัง และพืช.....	96
ภาพที่ 7.4	สรุปผลการศึกษาที่สำคัญ <i>tps1</i> และ <i>tps2</i> ในกระบวนการสังเคราะห์น้ำตาล ทรีฮาโลสในเชื้อราก่อโรค <i>Candida albicans</i> , <i>Cryptococcus neoformans</i> และ <i>Aspergillus fumigatus</i>	98